

EVALUATIENOTA

E2

Zaaknummer: Z-18-63155
Documentnummer: VB/Raad/18/00820
Vergadering B&W: 26 maart 2019
Onderwerp: Verharden fietspad Spoorlijn
Raadsvergadering: 25 april 2019
Portefeuillehouder: Wethouder S.G.P. Fleuren
Ambtenaar: G. Kwant/C. van der Ree
Mailadres: G.Kwant@bergendal.nl

Aan de gemeenteraad,

Met deze nota informeren wij u over de evaluatie van Verharden fietspad Spoorlijn

Opdracht

In juni 2012 heeft de gemeenteraad de Strategische Visie vastgesteld, waarin is gesteld dat een gastvrij Groesbeek het landschap toegankelijk maakt voor bezoekers door goede voorzieningen en een aantrekkelijke routestructuur. De prioriteit bij een hoogwaardig netwerk voor langzaam verkeer staat daarbij centraal.

In diezelfde maand heeft het college geïnventariseerd welke maatregelen een bijdrage leveren aan het versterken van het sociaal economisch klimaat in Groesbeek. Eén van deze maatregelen betrof het realiseren van een oost-west georiënteerd verhard fietspad met een breedte van 1,0 m1 langs de voormalige spoorlijn tussen Biesseltsebaan en Cranenburgsestraat. Zo ontstaat een jaarrond te gebruiken, comfortabel en veilig, want volledig gescheiden van autoverkeer, fietsverbinding tussen bosgebied, centrum en buitengebied, dat bijdraagt aan het toeristische klimaat voor Groesbeek en omgeving. Immers werd het jaagpad, waarover het fietspad is geprojecteerd, al sinds 1991 gebruikt als fietsroute. Echter was het niet het gehele jaar te gebruiken (veel plassen/modder, en sowieso niet bij sneeuw en vorst).

In augustus 2012 heeft de gemeenteraad in haar vergadering besloten om uitvoering te geven aan de maatregelen van het SEV-fonds.

Wijziging opdracht

Ten gevolge van de subsidievoorwaarden diende het fietspad minstens een breedte te krijgen van 2,0 meter. Ondertussen bleek ook de buurgemeente de intentie uitgesproken te hebben om het fietspad komend uit Groesbeek door te trekken naar het centrum van Kranenburg. Op deze wijze ontstond er een mogelijkheid om het recreatieve karakter van Groesbeek verder uit te bouwen.

De totale raming als gevolg van deze wijziging bedroeg circa € 410.000, terwijl daar in totaal € 264.000 aan subsidie tegenover stond. Het oorspronkelijke (SEV)budget was € 95.000. De

EVALUATIENOTA

eigen bijdrage aan het project was daarmee met € 49.000 toegenomen. Hiervoor zou dan een veel langer (Cranenburgsestraat-grens) en breder fietspad voor aangelegd kunnen worden.

Onderzoeken

Voor aanleg van het fietspad zijn de noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd. Planologisch (past de aanleg bij het gebruik zoals in de bestemmingsplannen aangegeven), bodemgesteldheid (zijn er vanuit milieukundig oogpunt belemmeringen in aanleg en gebruik) en worden er bestaande natuurwaarden geschaad.

Planologisch en milieukundig waren er geen belemmeringen tegen aanleg en gebruik van het nieuwe fietspad; ofwel het verhardten van het bestaande jaagpad.

Vanuit de flora- en faunaonderzoeken waren er twee gebieden waar sprake was van bijzondere natuurwaarden. De spoorkuil met een goede biotoop voor de zandhagedis/hazelworm/gladde slang en tussen het gedeelte Cranenburgsestraat – grens. Op dit laatste tracé zijn de beschermde levendbarende hagedissen aangetroffen. In overeenstemming met Ketelwald bv (adviesbureau van dhr. H. Brinkhof, tevens bestuurslid WMG) is een plan uitgewerkt voor aanleg van het fietspad en het beheer van de beperkte groene ruimte aldaar (veel beperkter dan de spoorkuil).

Na de eerste quickscan naar de aanwezigheid van de gladde slang is een uitgebreider, tweede Flora en Fauna-onderzoek uitgevoerd. Opnieuw bleek de gladde slang niet aanwezig. De natuurwaarden in spoorkuil bleken zich na dit tweede onderzoek plots te concentreren rond de veelvoorkomende zandhagedis en hazelworm in plaats van de gladde slang. Deze was immers niet aangetroffen. Helaas is in het in het voortraject niet gelukt om met Rijksdienst voor ondernemend Nederland (Rvo) in gesprek te gaan over het ecologische advies versus de aanleg en gebruik van het te verhardten fietspad.

Na aanleg is de juridische procedure gestart, dat uiteindelijk heeft geresulteerd in een mediation-traject met alle belangenpartijen. De uitkomst was een maatregelplan waar onder andere een scherm met faunatunnels én afspraken zijn gemaakt over het beheer van de spoorkuil. Dat maatregelplan is nu in uitvoering (is bijgevoegd), maar roept ook weer nieuwe discussies op. Hierover zijn wij opnieuw en nog steeds in gesprek met de WMG.

Conclusie

- Het resultaat, een jaarrond te gebruiken fietspad, mag er wezen. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt zowel door forensen (woon/werk en schoolgaande jeugd; 800 fietsers per dag) als recreatief fietsverkeer. Deze laatste doelgroep met name in het weekend en in de zomermaanden.
- Nu ook de fietspaden Biesseltsebaan, Groesbeekseweg (gemeente Heumen) en de snelfietsroute "(Cuijk)–station Mook-Nijmegen" gereed zijn, is er een prachtig en vooral comfortabel fietsnetwerk ontstaan in het zuiden van Gelderland en in de kop van Limburg.
- De aangelegde faunaschermen bewijzen hun nut. Uit het bijgevoegde populatie-onderzoek 2017-2018 blijkt dat in het gebied een zeer grote en levensvatbare populatie

EVALUATIENOTA

zandhagedissen voorkomt (425 stuks). Door de door ons geplaatste 2 maal 750 meter lange faunaschermen en 11 faunatunnels is het aantal verkeersslachtoffertjes onder deze zandhagedissen beperkt (kosten € 163.615)

Financiën

In uw raadsvergadering van 30 juli 2012 heeft de gemeenteraad besloten om het raamkrediet van € 2.700.000 te voteren voor de uitvoering van het actieplan “Sociaaleconomische versterking”. Het actieplan kan uitgevoerd mits binnen het raamkrediet wordt gehandeld, onder de voorwaarde dat uw raad periodiek geïnformeerd wordt. Alle uitgaven van het project “Verharden fietspad spoorlijn” passen binnen het totale raamkrediet. In bijgevoegde “Historie krediet verharden fietspad spoorlijn” vind u het chronologisch overzicht van de besluitvorming.

In onderstaande staat zijn de uitgaven en inkomsten weergegeven van onderhavig project.

	Uitgaven	Inkomsten
Vorbereiding	30.044	
Aanleg	413.589	
Juridisch proces	46.799	
Uitvoering maatregelplan	163.615	
Subsidies		269.311
Eigen bijdrage (SEV)		384.736
	<hr/>	<hr/>
	654.047	654.047

Met het vaststellen van de rekening 2017 werden ook de SEV-projecten van de voormalige gemeente Groesbeek afgesloten. Het SEV-fonds werd met een positief saldo afgesloten (€ 187.173). Een aantal projecten die waren gepland, zijn niet uitgevoerd. Deze worden, als dit nog nodig is, in andere toekomstige projecten opgenomen.

Tegenover de uitgaven op het SEV-fonds staat een reserve lopende projecten, waarvan een deel is gereserveerd. Doordat er verschillende subsidiemogelijkheden zijn aangewend is de stand van de reserve hoger dan het restant krediet (€ 421.681).

Aanvullende vragen voorzitter van de rekenkamercommissie.

Hieronder de vragen en daarop de antwoorden.

1. In 2014 is in strijd met het besluit van de Raad van voormalige gemeente Groesbeek € 33.000 ten laste van de reserve SEV gebracht.

Het SEV-krediet is een totaalkrediet (raamkrediet) dat de gemeenteraad beschikbaar heeft gesteld. De afzonderlijke projecten binnen dit SEV-krediet zijn niet exact afgekaderd bij het beschikbaar stellen van het krediet.

EVALUATIENOTA

2. Voor zover ik het kan overzien is in strijd met de financiële verordening 2015 van de gemeente Berg en Dal een reserve lopende projecten ingesteld.

Deze reserve was in de voormalige gemeentes al ingesteld (reserve dekking investeringen). We hebben alleen de naam gewijzigd. Door instemming met tussentijdse rapportages en verantwoording bij de jaarrekeningen heeft de gemeenteraad ingestemd met deze werkwijze en toevoegingen en onttrekkingen. Daarnaast is in 2017 een nieuwe nota reserves en voorzieningen opgesteld.

3. Waarschijnlijk is bijna € 200.000 ten laste van deze reserve gebracht. Omdat deze € 200.000 niet bedoeld zijn voor de aanleg van het fietspad maar voor andere kosten hadden ze niet ten laste van de reserve SEV noch ten laste van de opvolger hiervan, de reserve lopende projecten gebracht mogen worden. Voor de maatregelen ter bescherming van de zandhagedis had bij de raad een investeringskrediet moeten worden aangevraagd.

Deze kosten zijn gemaakt naar aanleiding van het project verharderen fietspad spoorlijn en daarom ook aan dit project toegerekend. Een aanvullend krediet was niet nodig omdat het SEV-krediet niet specifiek de projecten en exacte bedragen binnen dit krediet heeft afgekaderd.

Aanbevelingen (zie ook onze reactie op het conceptrapport RKC fietspad spoorlijn)

Doorlooptijd

Het is moeilijk om bij het initiëren van een project de doorlooptijd in te schatten. Niet alleen de bestemmingsplanprocedures, maar ook de vergunningen (aanlegvergunning, watervergunning, etc.) en bepaalde natuuronderzoeken vergen veel tijd. Sommige onderzoeken, waarvan ook in de spoorlijn sprake was, hebben een doorlooptijd van ¾ jaar. Als een project langer duurt, dan gaan veelal ook de kosten omhoog t.g.v. externe onderzoeken en interne uren. Dit is nu eenmaal een gevolg van de huidige wet- en regelgeving. Een uitspraak over doorlooptijd bij aanvang van een project zal in de toekomst met enige nuance opgevat moeten worden.

Omgang hogere overheid

In onderhavig project is het onmogelijk gebleken om partijen aan tafel te krijgen en elkaar de situatie uit te leggen en daarmee begrip voor elkaars standpunt te krijgen. Het blijkt dat correspondentie enkel via mail of brief niet leidt tot wederzijds begrip. We zien dit zelfs af en toe terug met onze vaste overheidsrelaties.

Of en in welke mate hierin verandering zou moeten komen en op welke wijze dat zou moeten worden aangepakt is niet zondermeer in te vullen.

Natuurverenigingen

Het is lastig manoeuvreren voor natuurverenigingen die enerzijds volledige medewerking verlenen op diverse vlakken en anderzijds acteren als een 'actie'-groep om de overheid bij de les te houden. In dit project is dit ook aan de orde geweest. Enerzijds de verbetering van het leefgebied langs het fietspad/spoortracé van de zeldzame levendbarende hagedis nabij de landsgrens in samenwerking met WMG/Ketelwoud bv. Anderzijds de juridische strijd met dezelfde WMG over de algemeen voorkomende zandhagedis in de spoorlijn.

EVALUATIENOTA

Voor de gemeente is het daarnaast belangrijk om ook plaatselijke informatie in te winnen bij bijvoorbeeld bewoners en andere belanghebbenden/instanties. Ideeën mogen daarbij uiteraard geventileerd worden. Het is dan aan de gemeente om te besluiten welke informatie wel/niet leidt tot een gefundeerd ontwerp. Onder andere spelen hierin de kosten van aanleg en beheer die door de gehele gemeenschap opgebracht moet worden. Het is helaas onmogelijk om voor alle partijen 100% tevredenheid te behalen.

Uiteraard staat het partijen daarna vrij om stappen te ondernemen tegen het handelen van de gemeente. Dit is de ruggengraat van ons rechtssysteem.

Communicatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van gemeente Berg en Dal,
De secretaris, De burgemeester,
E.W.J. van der Velde mr. M. Slinkman

Bijlagen digitaal ter inzage

- Reactie college op rekenkamerrapport fietspad spoorkuil (november 2017)
- Evaluatie SEV-fonds (15 april 2014)
- Historie krediet verhardend fietspad spoorlijn (juli 2018)
- Maatregelplan beheer spoorkuil (22 juni 2016)
- Populatieonderzoek 2017-2018 (17 januari 2019)
- Verkeerstellingen fietspad spoorkuil

Bijlage ter inzage griffier